

တၢ်ကစီၣ်လၢအဖျၢၣ်
လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်- ခုၣ်အုၣ်အုၣ်က့ၣ် ၂၀၀၈န့ၣ် /B7

ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဒံၣ်အုၣ်အုၣ်လၢပူၤသဝီ, ဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၣ်

ဖဲလၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီအန့ၣ် သုးခိၣ်ဘၣ်ကဒိလၢအဟူးဂဲၤလၢဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးရၣ်လၢအိၣ်(၉၉၉)မိၤခ့ၣ်သုၤအဖိလၢအပူၤသုးဖိတဖၣ်
ဒံၣ်အုၣ်လၢပူၤသဝီလၢအအိၣ်လၢဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ရၣ်မုၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. တချုးတၢ်ဒံၣ်အုၣ်သုးအံၤဒံၣ်ဘၣ်န့ၣ် လၢသဝီပူၤဟံၣ်အိၣ်ဝဲ
၅၀ဖျၢၣ်ဒီးသဝီဖိနီၤဂံၢ်ကအိၣ်ဝဲ၁၀၀၀၀ယၣ်ယၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢအိၣ်လၢသဝီအံၤအပူၤတဖၣ်ယုၢ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤအဂၤလၢကအိၣ်က
ဒုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤနီၤလၢအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဘူးအတၢ်လၢတၢ်လီၤတဘူးတယံၤ ဒီးသဝီဖိအဂၤတဖၣ်လဲၤအိၣ်ကဒုလၢသိခါ
ဖျၢၣ်လၢအအိၣ်ဘူးဒီးသဝီအံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲမုၢ်ပျဲၤန့ၣ် လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီန့ၣ် ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်အုၣ်သဝီလၢအဟံၣ်ယီ
တအိၣ်လၢတဖၣ် လၢကက့ၤအိၣ်လၢပူၤလၢအဘူးဒီးလၢပူၤသဝီလၢတၢ်ဒံၣ်အုၣ်က့ၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲမုၢ်ဆၣ်န့ၣ်, လၢအိၣ်ကူၣ် ၁၈သီ, ၂၀၀၈န့ၣ်, ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ် (ခိၣ်ဖၢၣ်ဘီ) သုးခိၣ်ဘၣ်ကဒိလၢအဟူးဂဲၤလၢ ဒံၣ်ခ့ၣ် ဘၣ် အုၣ်သုးရၣ်
လၢအိၣ်(၉၉၉)မိၤခ့ၣ်သုၤအဖိလၢ, ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်အုၣ်လၢပူၤသဝီလၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဘူးဒီးသုၣ်ကျိၤလၢတန့ၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ဖၣ်
အုၣ်ရၣ်အသဝီသးပုၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါဝဲအသိး တၢ်ကလုၢ်စံးဝဲလၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟးထီၣ်လၢအသဝီတဘျီယီဒီးလဲၤအိၣ်
က့ၤလၢတၢ်လီၤအဂၤတတီၤ(ဖဲဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လီၤတၢ်တၢ်လီၤနီၣ်တနီၤဒီးဘၣ်) မုၢ်လၢဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးသ့ၣ်တဖၣ်ရဲၣ်
ကျဲၤဝဲလၢကသ့ၣ်ထီၣ်သုးဒဲအသိလၢလၢပူၤသဝီအလီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲသဝီသးပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကလုၢ်အံၤဝံၤအလီၤခံ အဝဲသုးသ့ၣ်ညါသဝီ
ဖိလၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်သုးကွၢ်အသဝီလီၤ. သဝီဖိတဖၣ်စံးဆၢဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်မုၢ်သးအိၣ်သုးသးလၢခံသနက့, မုၢ်လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ
မုၢ်တၢ်စုၤခါကတီၢ်အယံၤ, အဝဲသ့ၣ်ကထၢဟံၣ်ဖျါသ့ၣ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်အိၣ်ဒဲသိးကသ့ၣ်ထီၣ်ဟံၣ်သီလၢတၢ်လီၤအဂၤတတီၤအဂီၢ်တ
သ့ဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်စံးဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်တသုးအသးခဲအံၤဒံၣ်ဘၣ်မုၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကကတဲာ်အတီၤအ
သးလၢတၢ်သုးလီၤအဂီၢ်တသ့ၣ်ဂ့ၤဒံၣ်ဘၣ်အယံၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲမုၢ်ယုၣ်န့ၣ် လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီ, ၂၀၀၈န့ၣ် ကဘၣ်ဖဲမုၢ်ခိၣ် ဂုးဝ၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်လၢသုးရၣ်လၢအိၣ်(၉၉၉)လၢ
အဆိလီၤအသးလၢရၣ်ကိၣ်ကိၤ လၢဖၣ်အုၣ်ကီၢ်ဖဲၣ်အမုၢ်ထီၣ်(လၢသုၣ်ကျိၤကပၤ)န့ၣ်လီၤဝဲလၢလုၢ်ပူၤသဝီဒီးဒံၣ်အုၣ်သဝီန့ၣ်လီၤ. ဒ်
ကညိၣ်ဂီၢ်ခွဲးယၢ်ဖျါပူၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲအသိး

“လၢလၢပူၤသဝီန့ၣ်ဟံၣ်အိၣ်အဖျၢၣ်၅၀ဒီးသဝီဖိနီၤဂံၢ်ကအိၣ်ဝဲ ၁၀၀၀၀ယၣ်ယၣ်လီၤ. ဖဲဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဟံၣ်ဒီးဒံၣ်အုၣ်အုၣ်လၢပူၤသဝီအခါ, သဝီဖိသ့ၣ်
တဖၣ်တမုၢ်လၢတၢ်အဝဲအံၤကကဲထီၣ်အသးဘၣ်အယံၤ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖိတၢ်လဲၤဘၣ်တၢ်ဒံၣ်အုၣ်က့ၣ်တပူၤယီဒီးဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.”

လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဒံၣ်အုၣ်အုၣ်အိၣ်တဖၣ်အကျါပုၤယုၣ်စုၤကိးဒီးလၢပူၤသဝီသိခါဖျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲသုးသ့ၣ်တဖၣ်ဒံၣ်အုၣ်
သဝီအံၤဝံၤအလီၤခံ, သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ကဆိးအဂီၢ်တၢ်လီၤတအိၣ်နီၣ်တတီၤဘၣ်ဒီးတနီၤနီၤလဲၤအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဘူးအတၢ်လၢ
ထံကျါရၤသဝီဒီးသဝီဖိအဂၤတဖၣ်လဲၤအိၣ်ဒီးအဘူးအတၢ်လၢမုးဝဲဒံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနက့, သဝီဖိအိၣ်ဒီး၄၀၀၀၀လၢအဘူး
အတၢ်လၢတၢ်လီၤအဂၤတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ အဝဲသ့ၣ်လဲၤအိၣ်လၢခိၣ်စိၤသဝီသိခါဖျါလၢအအိၣ်ဘူးဒီးလၢပူၤသဝီန့ၣ်
လီၤ.

ဖဲသဝီဖိသုးအသးလၢတၢ်လီၤအဂၤဝံၤအလီၤခံ, တၢ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးလၢအပုၤယုၣ်လၢတၢ်ဒံၣ်အုၣ်အိၣ်လၢပူၤသဝီတဖၣ်
ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကထီၣ်သးအဂီၢ်အကျါကသလၢလၢလီၤအသးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ ဖဲမုၢ်ပျဲၤန့ၣ် လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီ ၂၀၀၈န့ၣ်န့ၣ်
ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်လၢသဝီဖိလၢအလဲၤယုၢ်အိၣ်လၢထံကျါရၤ, မုးဝဲဒံၣ်ဒီးခိၣ်စိၤတဖၣ် ကက့ၤအိၣ်က့ၤလၢပူၤဖးလဲၤ
လၢအဘူးဒီးလၢပူၤသဝီလၢတၢ်ဒံၣ်အုၣ်အုၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤနီၤက့ၤကဒါက့ၤဖဲ လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၉သီအန့ၣ်ဒီးတနီၤနီၤက့ၤတုၤဝဲ
လၢအိၣ်ကူၣ် ၂၈သီအန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနက့ လၢပူၤသဝီဖိတက့ၤကဒါကိးဂၤဒဲးဘၣ် မ့တမုၢ် တဟံၣ်လီၤအသးလၢကက့ၤအိၣ်
လၢတၢ်သုးလီၤသုးကျဲၤအလီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကထီၣ်သးဒဲအံၤအဖိခိၣ်, မုၢ်လၢလၢပူၤသဝီဖိတဖၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျါအိၣ်ဘုးအယံၤဖျါ
လီၤကလၢဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးတဖၣ်ကဟံးန့ၣ်ကွၢ်သဝီဖိလၢအတဖၣ်က့ၤအိၣ်လၢတၢ်သုးလီၤသုးကျဲၤအလီၤဘၣ်တဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ.
ပမုၢ်ကွၢ်တၢ်အဒိဒ်တၢ်ကထီၣ်သးလၢတၢ်လီၤအဂၤအသိး ဒံၣ်ခ့ၣ်ဘၣ်အုၣ်သုးလၢအအိၣ်ဆိလီၤသးလၢလၢပူၤသဝီတဖၣ် ဖျါလၢအဝဲ

သွန်ကမာသဝိမိလတော်သူးလိာ်သူးကျဲအလိာ်အသိတဖှ်ကမာဆှ်သဝိမိလကတုထိာ်န့ါအဝဲသွန်သူးကလၢအသိ လၢလၢဂ်ပူၤသဝိ
န့ါလိာ်.

For more information on the situation in Pa'an District see the following previously published KHRG reports:

- *Forced labour and extortion in Pa'an District* (August 2008)
- *Update on the KNU/KNLA-PC: Statements by a deserter and a 'retiree'* (July 2008)
- *Child soldiers recruited to support expansion of the KNU-KNLA Peace Council* (May 2007)
- *Forced labour, extortion and festivities: The SPDC and DKBA burden on villagers in Pa'an District* (December 2006)
- *Pa'an District: Land confiscation, forced labour and extortion undermining villagers' livelihoods* (February 2006)

Recent photos from the area are presented in *KHRG Photo Gallery 2008* and *KHRG Photo Gallery 2007*. These and other KHRG reports and maps of the region can be found on the KHRG web site at <http://www.khrg.org>.

Karen Districts

© Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles